

TECHNIKAI KIVETÍTÉS (2015-19)

2015. június 9.

Jelen technikai kivetítés a Költségvetési Felelősségi Intézet kiadványaként, jelentős részben önkéntesek munkájával készült és – az azóta elkészült anyagok Módszertani Függelékeiben leírt eltérésektől eltekintve – a 2010 végén megszüntetett Költségvetési Tanács Titkárságán kidolgozott módszertanokra támaszkodik.

Jelen tanulmány célja kettős. Egyrészt célzat és részrehajlás nélkül bemutatja a gazdasági folyamatok és a 2014. május 20-ig hatályba lépett jogszabályok alapján kirajzolódó középtávú makrogazdasági és költségvetési pályát. Másrészt összehasonlítási alapul szolgálhat minden elemző és gazdasági szereplő számára a jelen parlamenti ülészakban tárgyalt törvényjavaslatok várható költségvetési hatásainak felmérésekor.

Egy szakmailag megalapozott technikai kivetítés nem tehet mást, mint hogy tényekre hagyatkozik. Ebből a szempontból ténynek számítanak a hivatalos statisztikai adatszolgáltatók (pl. KSH) adatai, illetve a Magyar Közlönyben kihirdetett jogszabályok. A bemutatott számítási eredmények ily módon nem tekinthetők előrejelzésnek, mivel tudatosan és következetesen nem számolnak jövőbeli gazdaságpolitikai döntésekkel – függetlenül attól, hogy e döntések megszületése mennyire valószínű. Miközben magunk nem tétélezünk fel jövőbeli döntéseket, nem tekinthetünk el attól, hogy a gazdasági szereplők várakozásait – és ezáltal döntéseit – jelentős mértékben befolyásolhatják a hivatalos formában még ki nem hirdetett jogszabály-változások.

A tanulmány megjelenését támogatta a Haza és Haladás Közpolitikai Alapítvány.

Tartalomjegyzék

1. Összefoglaló.....	4
2. A makrogazdasági folyamatok elemzése	5
3. A költségvetési folyamatok alakulása.....	6
Külső tételek.....	6
A belső tételek egyenlege	7
A kamatok és az MNB eredménye	7
A költségvetési egyenleg és az államadósság alakulása.....	8

1. Összefoglaló

Technikai kivetítésünkben a legújabb statisztikai adatok és egyéb rendelkezésre álló információink alapján újraértékeljük a 2015 januárjában publikált makrogazdasági pályánkat. A 2015. május közepéig kihirdetett jogszabályok változatlanságát feltételezve azt mutatjuk be, hogy milyen alappályára számíthatnánk akkor, ha nem következne be változás a gazdaságpolitikában.

Ugyan a 2014-es GDP-növekedés európai viszonylatban is rendkívül magasnak tekinthető, a kedvező adat mögött többnyire átmeneti tényezők, mint a kormányzat által – a választási időszakokra jellemző módon – generált beruházások, az európai uniós támogatások intenzívebb lehívása, az átlag feletti 2013-as évet is meghaladó mezőgazdasági teljesítmény, a rezsicsökkentés valamint a jelentős járműipari kapacitásbővítések állnak. Az átmeneti tételek kifutásával azt várjuk, hogy a GDP bővülésének üteme fokozatosan lassulni fog, és 2015-ben 2,8 %-ra mérséklődik. Előrejelzésünkben érvényesítettük a devizahitelek forintosításának, a kiskereskedelmet érintő intézkedések és kedvező inflációs folyamatok másodkörös makrogazdasági hatásait.

Januári előrejelzésünkhöz hasonlóan a Növekedési Hitelprogram ellenére sem látunk érdemi fordulatot a hazai hitelezésben, a hazai vállalati hitelezés egyetlen forrása továbbra is a Növekedési Hitelprogram. 2014-et követően – az EU-s finanszírozású projektek kifutásával - a beruházások növekedési ütemének jelentős mérséklődésére számítunk. Úgy véljük, hogy – eltekintve a kormányzat és az EU által finanszírozott projektektől - a továbbra is rendkívül kiszámíthatatlan gazdasági környezetben sem a vállalatok, sem a lakosság, nem fog érdemi beruházásokat megvalósítani a gazdaságban, így a beruházások továbbra is elmaradnak a válság előtti szintektől, aminek hatására hosszú távon továbbra is szerény potenciális növekedéssel számolunk.

A költségvetésen belül a külső tételek pénzforgalmi egyenlege összességében a tervnél 240 milliárd forinttal jobban alakul. Elsősorban a fogyasztási típusú adóbevételek haladják meg a várakozásokat. A belső tételek egyenlege azonban ugyanilyen összeggel rosszabb lesz a tervezett értéknél, döntően a 169 milliárd forint elképzelt vagyoneértékesítési bevétel elmaradása és a költségvetési törvény évközi módosítása miatt.

A kamatkidadások lényegesen jobban alakulnak, a 2014. évi 3,2 százalékos GDP-arányos nettó kamatkidással szemben 2015-ben csak 2,9 százalékra számítunk, vagyis a nettó kamategyenleg a GDP 0,3 százalékaival javul. Ez azért is figyelemre méltó, mivel a maastrichti egyenleg 2014-hez képest 0,3 százalékponttal, -2,9 százalékra romlik, vagyis a költségvetési politika 2015-ben egyértelműen lazul.

Az intézkedések (pl. bankadó és szja-kulcs, csökkentése) nélkül előálló alappályán a költségvetési hiány 2016-ban és 2017-ben mindössze 0,2 százalékponttal mozog a kormány által elképzelt pálya felett, és így az államadósság/GDP arány két év alatt összesen 1,6 százalékponttal csökken. Bár a csökkenés üteme 2018-ban és 2019-ben ennél valamivel magasabb, de a 2018-ban induló paksi beruházás kivitelezési költségeit ez a számítás nem tartalmazza.

2. A makrogazdasági folyamatok elemzése

Technikai kivétésünkben a legújabb statisztikai adatok és egyéb rendelkezésre álló információink alapján újraértékeljük a 2015 januárjában publikált makrogazdasági pályánkat. A 2015. május közepéig kihirdetett jogszabályok változatlanóságát feltételezve azt mutatjuk be, hogy milyen alappályára számíthatnánk akkor, ha nem következne be változás a gazdaságpolitikában.

Az elmúlt időszakban a külső környezetben bekövetkező változások az enyhe javulás jeleit mutatják. Az EKB mennyiségi lazítását követően javultak az európai országok növekedési várakozásai, és enyhültek a deflációval kapcsolatos félelmek. Az egymásnak ellentmondó adatok fényében továbbra is törekenynek látszik az amerikai gazdaság növekedése, ezért a piaci szereplők későbbre várják a FED kamatemelési ciklusának a kezdetét. A stabilizálódó olajárakkal párhuzamosan némileg enyhültek a pénzügyi feszültségek az eurázsiai régióban, bár a reálgazdasági teljesítményre vonatkozó várakozások tovább romlottak. Így összességében pozitívabbnak értékeljük a külső környezetben – elsősorban az Euro-zónában - bekövetkező változásokat.

1. táblázat: A főbb makrogazdasági mutatók a technikai alappályán (éves reálváltozás, százalék*)

	2011	2012	2013	2014	2015f	2016f	2017f	2018f	2019f
GDP	1,8	-1,5	1,6	3,6	2,8	1,7	1,8	1,6	1,5
Vásárolt fogyasztás	0,7	-0,9	0,9	1,7	2,7	2,4	1,8	1,7	1,7
Természetbeni társadalmi juttatás	0,4	-2,6	1,5	1,5	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Közösségi fogyasztás	-0,3	0,0	5,0	3,4	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	-2,2	-4,2	5,2	11,7	2,8	1,9	0,5	1,5	2,1
Export	6,6	-1,5	5,9	8,7	5,9	5,2	5,2	4,2	4,1
Import	4,5	-3,3	5,9	10,0	6,2	5,0	4,7	4,0	4,0
Fogyasztói árindex	3,7	5,5	1,6	-0,3	-0,1	2,6	3,0	3,0	3,1
Versenyszféra bruttó reál átlagbér	1,6	1,7	2,0	4,6	2,8	0,1	0,6	0,7	0,9
Versenyszféra létszám	1,2	1,5	1,1	4,6	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9
Nemzetgazdasági létszám	0,7	1,8	1,7	5,3	1,6	0,7	0,7	0,7	0,7
Munkanélküliségi ráta	11,0	11,0	10,2	7,7	6,8	6,5	6,1	5,7	5,1
HUF/EUR árfolyam	279,3	289,3	297,0	308,7	304,3	308,1	310,7	313,4	316,6
Három hónapos kamat	6,1	6,7	4,0	2,1	1,4	1,7	3,2	4,3	4,7

* Kivéve a munkanélküliségi ráta, a forint/euró árfolyam és a három hónapos kamat esetében, ahol a táblázat éves átlagos szintet közöl.

A beérkező 2014. évi negyedik negyedéves GDP adatok a belső kereslet várakozásainkat meghaladó bővülését mutatják. Ugyan a 2014-es GDP-növekedés európai viszonylatban is rendkívül magasnak tekinthető, a kedvező adat mögött többnyire átmeneti tényezők, mint a kormányzat által – a választási időszakokra jellemző módon – generált beruházások, az európai uniós támogatások intenzívebb lehívása, az átlag feletti 2013-as évet is meghaladó mezőgazdasági teljesítmény, a rezsicsökkentés valamint a jelentős járműipari kapacitásbővítések állnak. Az átmeneti tételek kifutásával azt várjuk, hogy a GDP bővülésének üteme fokozatosan lassulni fog, és 2015-ben 2,8 %-ra mérséklődik.

Előrejelzésünkben érvényesítettük a devizahitelek forintosításának, a kiskereskedelmet érintő intézkedések és kedvező inflációs folyamatok másodkörös makrogazdasági hatásait. Januári elemzésünk alapján továbbra is figyelembe vettük a jelzálog alapú és lakáscélú hitelek forintosításának valamint az árfolyam és kamatkülönbség kikifizetésének hatásait. A beérkező 2014-es adatokból némileg erőteljesebbnek tűnik a belső kereslet élénkülése, ezek alapján tovább javítottunk a fogyasztási pálya rövid és középtávú növekedésén. A fogyasztási pályához pozitívan járult hozzá az autóhitelek és a személyi hitelek várható forintosítása is.

Mivel 2016-tól arra számítunk, hogy kifutnak az Európai Unió által finanszírozott – 2007-2014-es költségvetési periódusra tervezett - projektek, a gazdasági növekedés és a foglalkoztatottak létszámának bővülési üteme tovább lassulhat. Mivel a rezsicsökkentési sorozat és a devizahitelek rendezése után a kormányzat nem tudja tovább javítani a lakosság jövedelmi helyzetét, így 2016-tól a fogyasztás bővülése is lassulhat. A romló foglalkoztatási kilátások mellett figyelembe vettük a kedvezőbb inflációs folyamatokból adódó átmeneti reálbér növekedés, valamint a reálnyugdíjak tartós növekedésének fogyasztásra gyakorolt hatását.

Januári előrejelzésünkhöz hasonlóan a Növekedési Hitelprogram ellenére sem látunk érdemi fordulatot a hazai hitelezésben, a hazai vállalati hitelezés egyetlen forrása továbbra is a Növekedési Hitelprogram. 2014-et követően – az EU-s finanszírozású projektek kifutásával - a beruházások növekedési ütemének jelentős mérséklődésére számítunk. Úgy véljük, hogy – eltekintve a kormányzat és az EU által finanszírozott projektektől - a továbbra is rendkívül kiszámíthatatlan gazdasági környezetben sem a vállalatok, sem a lakosság, nem fog érdemi beruházásokat megvalósítani a gazdaságban, így a beruházások továbbra is elmaradnak a válság előtti szintektől, aminek hatására hosszú távon továbbra is szerény potenciális növekedéssel számolunk.

Az idei évi export növekedéséhez nagymértékben hozzájárult a járműipar teljesítményének jelentős bővülése. A következő években nem várható az ideihez hasonló kapacitás-bővítés, így az export fokozatos fékeződésére számítunk. A javuló külső környezet hatására tovább javítottunk az idei és az elkövetkező évek teljesítményén.

A mérséklődő olaj és élelmiszer árak jelentősen felülírták 2015-ös inflációs várakozásainkat. A hazai gazdaság ciklikus pozíciójának záródása mellett a nominális árfolyam jelentős gyengülése pozitívan hozzájárul az árak emelkedéséhez, de a mérséklődő importált infláció és a csökkenő nyersanyagárak ellensúlyozzák az élénkülő keresletből származó inflációs nyomást. A nyersanyagárak stabilizálódását követően arra számítunk, hogy az infláció fokozatosan emelkedni fog, majd a jegybanki cél közelében stabilizálódik. Januári előrejelzésünkkel összhangban a kedvezőbb hazai és nemzetközi inflációs adatok, az EKB által bejelentett laza monetáris kondíciók, valamint a FED kamatemelésének kitolódása tovább növelték a hazai monetáris politika mozgásterét, és megteremtették a lehetőséget a kamatcsökkentési ciklus újratekintésére. Számításaink szerint a jegybank 2015 során további kamatcsökkentési lépésekre szánja el magát, majd 2016 második felétől kezd a monetáris kondíciók szigorításába. A külső környezet javulása tovább mérsékelte a feltörekvő piacok kockázati prémiumát, így korábbi előrejelzésünkhöz képest a lazább monetáris kondíciók mellett mérsékeltebb nominális árfolyam leértékelődéssel számolunk.

3. A költségvetési folyamatok alakulása

Külső tételek

A külső tételek egyenlege összességében a tervnél 220 milliárd forinttal jobban alakul. Elsősorban a fogyasztási típusú adóbevételek haladják meg a várakozásokat. Ezen belül az áfa 75, a jövedéki adó 50 milliárd forint többletet mutat. A jövedelemadókon belül a társasági adó 58 milliárd forinttal haladja meg a tervet, de ez nem meglepetés, mivel a 2015. évi tervszámot már a 2014-es tényadat is hasonló mértékben múlta felül. A nyugdíj-kiadásokon éves szinten több mint 30 milliárd forint megtakarítás várható.

2. táblázat: A külső tételek várható alakulása (Mrd HUF, pénzforgalom)

	Terv	kfib alappálya	Eltérés	
			Mrd HUF	%
Jövedelemadók és munkát terhelő járulékok	6 480,3	6 540,6	60,3	0,9%
Fogyasztási adók	4 249,6	4 401,2	151,6	3,6%
Egyéb adók, járulékok és befizetések	1 100,1	1 099,2	-0,9	-0,1%
Nyugellátások	3 477,1	3 443,2	-33,9	-1,0%
Családi támogatások	560,7	565,5	4,8	0,8%
Szociális juttatások	158,5	157,6	-0,9	-0,6%
Külső tételek egyenlege	7 633,6	7 874,6	241,1	3,2%

A belső tételek egyenlege

A belső tételek 2015. évi egyenlegét az elfogadott költségvetési törvényből kiindulva határoztuk meg. Figyelembe vettük a lakástámogatások csökkenését amiatt, hogy a devizahitelek elszámolásával megszűnik az árfolyamgáthoz kapcsolódó állami támogatás, a T/4477 számú törvényjavaslat hatásait, a garanciabeváltások várhatóan 10 milliárd forintos elmaradását a tervtől, a gyógyszer-támogatások, mint kiadás 8 milliárd forintos terven felüli teljesülését és az elektronikus útdíj-bevételek szintén 8 milliárd forintos elmaradását a tervtől.

Tekintettel arra, hogy a kormányzat továbbra sem adott sem szóban, sem írásban semmilyen értékelhető magyarázatot arra vonatkozóan, hogy milyen ügylet keretében kívánja biztosítani a 169 Mrd forint értékben betervezett „Egyéb értékesítési és hasznosítási” bevételt, kivetítésünkben ezzel a tétellel nem számolunk.

Összességében a belső tételek egyenlege 220 milliárd forinttal rosszabb az eredetileg elfogadott törvényhez képest.

A kamatok és az MNB eredménye

A finanszírozási igényt meghatározó elsődleges egyenleg a terv szintjén várható, mivel a külső tételek és a belső tételek egyenlegének ellentétes irányú, de közel azonos nagyságú eltérése szinte kioltja egymást.

2015 első négy hónapjában az államadósság növekedés 300 milliárd forinttal elmaradt attól, mint amit a pénzforgalmi hiány és a deviza-adósság átértékelődése indokolt volna. Az eltérés legfontosabb oka az EU-ból származó, de a költségvetésben még fel nem használt források nettó beáramlása. Feltételezésünk szerint ez az eltérés éves szinten kiegyenlítődik, mivel a 2014-2020-as források nettó beáramlását várhatóan ellentételezi a 2007-2013-as források utolsó 5 százalékának visszatartása.

Alappályánkon azzal számolunk, hogy a rövid lejáratú kamatláb lassú csökkenése még tovább folytatódik, emelkedés csak 2016-ban várható. Ennek megfelelően az államadósság finanszírozása szempontjából mérvadó hosszabb lejáratokon 2016-tól a hozamok enyhe emelkedésével számolunk. A hozamokra vonatkozó feltételezéseinket a 2015. május első két hetében megfigyelt átlagos piaci hozamok alapján számítottuk.

3. táblázat: A különböző lejáratú kamatlábak feltételezett alakulása

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
3 hónap	2,1%	1,5%	1,7%	2,9%	3,8%	4,2%
1 éves	2,1%	1,7%	2,1%	2,6%	2,9%	3,2%
3 éves	2,8%	2,6%	2,9%	3,2%	3,4%	3,5%
5 éves	3,4%	3,2%	3,4%	3,5%	3,6%	3,7%
10 éves	4,3%	3,7%	3,7%	3,8%	3,8%	3,8%

A kamatszámításainkban feltételezett finanszírozási tervet igyekeztünk az ÁKK hivatalosan bejelentett kibocsátási terveihez igazítani, ami az adósság átlagos lejáratának rövidítésén keresztül a kamatkidadások csökkenését okozza egy semleges stratégiához képest. Ezen felül feltételeztük, hogy a kincstári egységes számla (forint és deviza összesen) záró állománya minden év végén a 2014 végi szinten marad. Középtávon a nettó kamatkidadás pénzforgalmi szemléletben a GDP 3,2 százalékáról 2,9 százalékra csökken, aminek oka, hogy az enyhén emelkedő hozamok hatásánál nagyobb az adósságállomány fokozatos átárazódásának hatása. Ez jelentős javulás korábbi kivetítéseinkhez képest, és azt jelenti, hogy a GDP-arányos hiány ismét 3 százalék felett lenne, ha a kedvező nemzetközi környezet nem segítené az olcsó finanszírozást.

Feltételezésünk szerint a 2015-2018 években az államnak nem keletkezik fizetési kötelezettsége az MNB vesztesége miatt, mivel egyrészt az alacsony kamatkörnyezet miatt egyelőre csak mérsékelt kamatvesztést kénytelen elkönyvelni, másrészt a devizatartalékon realizált árfolyameredményből elegendő eredménytartalék képződik ahhoz, hogy ellentételezze a kamatvesztést és a működési költségeket. Ugyanakkor azt sem feltételezzük, hogy az MNB osztalékot fizetne, bár a törvények erre egyértelműen lehetőséget adnak és az MNB-nél keletkező árfolyam-nyereség összevezetése az államadósságon fokozatosan realizálódó árfolyamvesztéssel mindenképpen javítaná az átláthatóságot és az államadósság fenntarthatóságát.

A költségvetési egyenleg és az államadósság alakulása

Számításaink szerint újabb intézkedések hiányában, 2015-ben a kormányzati szektor hiánya a GDP 2,8 százaléka lehet, ha az Országvédelmi Alap néven betervezett 30 milliárd forint tartalékot a kormány nem költi el.

Ugyancsak intézkedések hiányában a maastrichti deficit 2016-2019 között fokozatosan javul; a tartalékok fenntartása esetén 2019-re a GDP 1,0 százalékára csökken. A költségvetési törvényben kitűzött egyenlegpálya eléréséhez ez 2015-ben a GDP 0,4 százalékának megfelelő egyszeri kiigazítást tesz szükségessé.

Tekintettel arra, hogy a gazdaság kibocsátása a teljes időszakban a potenciális szint felett alakul, a konjunktúra-ciklus hatásaitól megtisztított egyenleg a névleges egyenlegnél rosszabb. A középtávú költségvetési pálya ezért nincs összhangban a Stabilitási és Növekedési Paktum szerinti követelményekkel.

Az intézkedések (pl. bankadó és szja-kulcs csökkentése) nélkül előálló alappályán a költségvetési hiány 2016-ban és 2017-ben mindössze 0,2 százalékponttal mozog a kormány által elképzelt pálya felett, és így az államadósság/GDP arány két év alatt összesen 1,6 százalékponttal csökken. Bár a csökkenés üteme 2018-ban és 2019-ben ennél valamivel magasabb, de a 2018-ban induló paksi beruházás kivitelezési költségeit ez a számítás nem tartalmazza.

MELLÉKLETEK

1. melléklet: a főbb makrogazdasági mutatók alakulása a technikai alappályán

	2011	2012	2013	2014	2015f	2016f	2017f	2018f	2019f
NEMZETI SZÁMLÁK (folyó áron, Mrd forint)									
Nominális GDP	28035	28549	29846	31883	33101	34406	35975	37537	39101
Reál GDP (éves % növekedés)	1,8	-1,5	1,6	3,6	2,8	1,7	1,8	1,6	1,5
Háztartások fogyasztási kiadása	14292	14880	15254	15617	16150	17018	17841	18695	19603
Vásárolt fogyasztás (becslés)	13031	13622	13964	14164	14534	15272	16002	16764	17568
<i>vásárolt fogyasztás (éves % növekedés)</i>	4,4	4,5	2,5	2,4	3,4	5,4	4,8	4,8	4,9
<i>vásárolt fogyasztás volumene (éves % reálnövekedés)</i>	0,7	-0,9	0,9	1,7	2,7	2,4	1,8	1,7	1,7
Kormányzati kollektív fogyasztás	2848,0	2811,7	2968,7	3228,5	3282,5	3372,1	3467,7	3565,5	3666,1
Kormányzati természetbeni transzfer	2990,7	2941,5	2969,1	3190,6	3244,0	3332,5	3427,0	3523,6	3623,0
<i>Összes kormányzati fogyasztás folyó áron</i>	5838,8	5753,2	5937,8	6419,1	6526,5	6704,7	6894,7	7089,1	7289,1
Kormányzati beruházás NSZ szerint	946,8	1066,5	1307,8	1483,9	1600,2	1652,8	1691,0	1723,5	1756,2
Kormányzati pénzügyi transzfer a lakosságnak	4311,3	4346,9	4451,0	4474,2	4531,4	4597,3	4764,2	4911,6	5010,9
Import	22812,9	22998,4	24225,5	26705,1	28019,0	29922,7	32012,4	34083,5	36439,6
Lakossági beruházás	871,3	833,1	840,3	910,6	927,3	954,9	984,6	1006,0	1024,5
Lakosság rendelkezésre álló jövedelme	15671,5	16063,3	16537,2	17228,1	18023,9	18826,6	20262,0	21526,3	22719,5
ÁRAK (éves %)									
Infációs ráta (CPI)	3,7	5,5	1,6	-0,3	-0,1	2,6	3,0	3,0	3,1
GDP deflátor	2,2	3,4	3,0	3,1	1,0	2,2	2,7	2,7	2,7
Fogyasztási kiadás deflátor	3,6	6,2	2,4	0,7	0,7	2,9	3,0	3,0	3,1
Közösségi fogyasztás deflátor	0,3	-1,3	0,5	5,1	0,8	2,7	2,8	2,8	2,8
Kormányzati természetbeni transzfer deflátor	-0,5	0,9	-0,6	5,9	0,8	2,7	2,8	2,8	2,8
Beruházások deflátor	3,4	2,6	3,6	2,4	3,1	3,3	2,3	1,9	1,9
Export deflátor	3,4	3,2	0,3	0,9	-1,3	1,1	2,1	2,3	2,7
Import deflátor	4,9	4,2	-0,5	0,2	-1,2	1,7	2,1	2,3	2,8
MUNKAPIAC (ezer fő)									
Foglalkoztatottak száma a nemzetgazdaságban (LFS, éves átlag)	3 759,0	3 827,2	3 892,8	4 100,8	4 167,0	4 196,5	4 227,3	4 257,8	4 287,2
<i>ebből: Versenyszféra (LFS-intézményi állam)</i>	2 882,0	2 925,1	2 955,8	3 092,1	3 123,1	3 153,3	3 184,8	3 216,0	3 246,0
<i>Költségvetési szektor (intézményi, technikai feltevés)</i>	734,6	751,3	786,0	854,1	885,6	885,6	885,6	885,6	885,6
Foglalkoztatottak száma a nemzetgazdaságban (éves változás %)	0,7	1,8	1,7	5,3	1,6	0,7	0,7	0,7	0,7
<i>Versenyszféra foglalkoztatottság (éves változás %)</i>	1,2	1,5	1,1	4,6	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9
<i>Állami foglalkoztatottság (éves változás %)</i>	-4,9	2,3	4,6	8,7	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktívák létszáma	4 225,0	4 300,4	4 333,8	4 444,2	4 469,2	4 489,2	4 504,2	4 514,2	4 519,2
Munkanélküliek száma a nemzetgazdaságban (éves átlag)	466,0	473,2	441,0	343,3	302,1	292,6	276,9	256,4	232,0
Munkanélküliségi ráta (LFS)	11,0	11,0	10,2	7,7	6,8	6,5	6,1	5,7	5,1
Versenyszféra bruttó nominál átlagbér (éves növekedés, %)	5,4	7,3	3,6	4,3	2,7	2,7	3,6	3,7	4,0
Állami bruttó átlagbér (technikai feltevés)	203 496	200 010	207 169	209 975	210 371	215 901	222 291	228 943	235 973
Nemzetgazdasági bruttó bér- és keresettömeg (folyó áron, millió HUF)	10 074	10 342	10 727	11 672	12 105	12 515	13 041	13 599	14 206
<i>Nemzetgazdasági bruttó bér- és keresettömeg (éves növekedés, %)</i>	3,4	2,7	3,7	8,8	3,7	3,4	4,2	4,3	4,5
"KSH létszám és kereset" bruttó bér (éves növekedés, %)	5,2	4,6	3,5	3,3	2,1	2,7	3,4	3,5	3,7
"KSH létszám és kereset" nettó bér (éves növekedés, %)	6,4	1,2	3,5	3,3	2,1	2,7	3,4	3,5	3,7
Nyugdíj indexálás mértéke (éves növekedés, %)	4,3	5,5	5,2	2,4	1,8	2,6	3,0	3,0	3,1
TECHNIKAI FELTEVÉSEK									
Forint euró árfolyam (éves átlagok)	279,3	289,3	297,0	308,7	304,3	308,1	310,7	313,4	316,6
Hozam, 3 hónapos benchmark	6,1	6,7	4,0	2,1	1,4	1,7	3,2	4,3	4,7
Olajár, HUF/hordó	22558	22774	23169	22208	11728	13589	12543	13010	13144

2. melléklet: a külső tételek alakulása az alappályán

BEVÉTELI OLDAL								
Költségvetési tétel	2012	2013	2014	2015f	2016f	2017f	2018f	2019f
Gazdálkodó szervezetek befizetései								
Társasági adó	342,3	322,5	394,8	399,8	415,8	438,1	459,5	480,0
Hitelintézetek jövedéke	9,7	17,5	20,6	11,0	8,0	7,2	6,5	5,8
Pénzügyi szervezetek különadója	84,9	139,1	148,6	148,6	148,6	148,6	148,6	148,6
Pénzügyi tranzakciós illeték		259,6	277,9	212,4	206,7	225,7	225,2	231,7
Biztosítási adó		26,2	28,7	29,5	30,7	32,5	34,6	37,0
Távközlési adó	12,2	47,0	56,0	55,5	55,7	55,7	55,7	55,7
Egyes ágazatok terhelő különadó	164,7	9,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Cégaadó	32,3	33,1	31,7	32,2	33,2	34,3	35,7	37,2
Energiaellátók jövedelemadója	5,6	54,1	35,0	56,7	59,0	61,7	64,3	67,0
Egyszerűsített vállalkozói adó	146,5	110,0	96,8	97,3	101,2	105,8	110,4	115,0
Kisvállalati adó		10,1	12,7	12,5	13,0	13,6	14,2	14,8
Kisadózók tételes adója		28,3	42,2	47,6	49,4	51,7	53,9	56,2
Közmű adó		54,9	55,0	56,3	56,3	56,3	56,3	56,3
Reklámadó			3,3	7,9	7,2	7,5	7,9	8,2
Energiaadó	16,9	16,3	14,6	18,3	18,6	18,6	18,5	18,4
Környezetterhelési díj	7,3	6,2	5,5	5,0	5,6	5,7	5,8	5,9
Környezetvédelmi termékdíj	56,4	48,2	49,8	60,3	62,4	63,5	64,5	65,5
Hulladéklerakási járulék		6,3	10,9	11,3	9,2	9,3	9,5	9,6
Bányajáradék	103,6	63,2	63,0	43,8	48,8	50,4	50,7	51,1
Innovációs járulék	58,1	62,0	68,9	68,4	71,1	74,3	77,6	80,8
Egyéb befizetések	18,0	22,9	24,2	21,2	20,3	19,9	19,6	19,4
Korkezdvezménybiztosítási járulék	0,0	0,0	16,8	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Fogyasztáshoz kapcsolt adók								
Általános forgalmi adó	2 747,0	2 809,6	3 035,6	3 247,9	3 354,4	3 504,2	3 661,1	3 820,1
Jövedéki adó	929,4	897,3	918,9	984,4	974,3	982,5	984,4	983,6
Játékadó	64,2	41,8	45,6	47,6	49,9	52,3	54,8	57,4
Kulturális adó	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Regisztrációs adó	13,7	15,6	18,8	21,8	24,0	26,6	29,1	31,7
Gépjárműadó	24,2	41,2	42,4	43,9	45,3	46,9	48,8	50,9
Népegészségügyi termékdíj	20,1	18,9	20,0	30,4	32,2	32,8	33,4	33,9
Baleseti adó	25,2	22,5	23,8	25,1	26,3	27,6	28,9	30,3
Lakosság befizetései								
Személyi jövedelemadó	1 499,7	1 505,5	1 590,6	1 656,2	1 724,8	1 797,2	1 889,0	1 983,8
Adóbefizetések	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Illeték befizetések	109,6	107,4	120,3	127,6	131,5	139,6	146,4	153,7
M.személyek jogviszony megszűnésével kapcs. különadó	1,2	0,9	1,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7
Vám- és cukorágazati hozzájárulás beszedési költség megtérítése	9,2	9,2	11,2	12,6	13,4	14,3	15,2	16,3
Munkát terhelő járulékok								
Munkáltatói és biztosított járulék (NyAlap, EAlap és MPA) és EHO	3 625,3	3 795,6	4 076,4	4 270,4	4 408,7	4 589,4	4 785,5	4 998,2
Rehabilitációs hozzájárulás	62,7	64,1	66,0	66,8	66,3	66,8	67,3	67,7
Szakképzési hozzájárulás	78,7	60,3	60,9	63,8	66,0	68,7	71,6	74,8
TB-alapok egyéb külső járulékbefizetései	58,3	61,5	43,7	43,6	47,8	47,1	52,5	56,2
Bérgarancia támogatások törlesztése	0,6	1,0	0,8	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5
Külső bevételek összesen	10 327,9	10 790,0	11 533,7	12 040,9	12 387,2	12 877,9	13 388,3	13 924,3
KIADÁSI OLDAL								
Költségvetési tétel	2012	2013f	2014	2015f	2016f	2017f	2018f	2019f
Nyugellátások	3281,2	3412,7	3425,2	3443,2	3494,6	3650,4	3784,7	3865,9
Családi támogatások								
Családi pótlék	335,6	334,8	328,1	321,8	319,0	317,6	316,9	316,6
Anyasági ellátás	5,5	6,1	5,4	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
Apákat megillető munkaidő kedvezmény megtérítése	1,8	2,1	4,4	4,0	4,1	4,2	4,4	4,5
TGYÁS	38,3	38,2	41,3	43,5	44,6	46,1	47,8	49,6
GYED	84,1	94,0	104,5	110,3	113,5	114,8	116,3	117,8
GYES	61,9	58,4	57,6	66,5	67,1	68,7	68,7	68,7
GYET	13,0	13,0	12,1	13,3	13,0	12,8	12,6	12,5
Szociális juttatások								
Passzív ellátások	65,0	50,8	49,7	47,1	46,8	45,8	43,9	41,2
Bérgarancia kifizetések	6,6	5,5	4,2	3,7	3,7	3,6	3,5	3,3
Táppénz	56,5	59,9	68,1	73,3	75,8	79,0	82,3	86,0
Vakok és fogyatékosok ellátásai	30,3	30,4	32,9	33,5	34,4	35,4	36,4	37,5
Egyéb külső kiadások								
Hozzájárulás az EU költségvetéséhez	234,9	272,3	290,9	295,6	317,8	302,5	317,3	326,8
MNB veszteségtérítés	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	36,6
Külső kiadások összesen	4 214,8	4 378,1	4 424,2	4 461,9	4 540,6	4 687,2	4 841,1	4 973,3
Külső tételek egyenlege	6 113,1	6 412,0	7 109,4	7 579,1	7 846,6	8 190,7	8 547,3	8 951,1

3/a. melléklet: különféle egyenlegmutatók alakulása az alappályán (Mrd forint)

	2012	2013	2014	2015f	2016f	2017f	2018f	2019f
Külső tételek	6113	6412	7109	7579	7847	8191	8547	8951
Belső tételek	-5655	-6199	-6925	-7408	-7603	-7828	-8062	-8310
Elsődleges egyenleg	458	212	184	171	243	363	485	641
Kamategyenleg	-1056	-1145	-1011	-962	-987	-1026	-1051	-1095
A központi alrendszer egyenlege	-599	-933	-827	-792	-744	-663	-567	-453
Önkormányzati alrendszer egyenlege	140	743	445	-14	-14	-14	-15	-15
ESA-híd a központi kormányzatban	-200	-544	-435	-164	16	-4	18	45
Kormányzati szektor egyenlege	-659	-734	-818	-969	-741	-682	-563	-424
Egyenlegcél (2015-ös konvergencia program szerint)	-771	-806	-829	-794	-688	-612	-601	-626
Eltérés	-112	-72	-11	175	53	70	-38	-202
Szabad tartalék	0	0	0	30	31	32	33	34
Intézkedési szükséglet a zárolásokon felül		-72	-11	145	23	39	-70	-236
GDP	28549	29846	31883	33101	34406	35975	37537	39101

3/b. melléklet: különféle egyenlegmutatók alakulása az alappályán (GDP-százalék)

	2012	2013	2014	2015f	2016f	2017f	2018f	2019f
Külső tételek	21,4%	21,5%	22,3%	22,9%	22,8%	22,8%	22,8%	22,9%
Belső tételek	-19,8%	-20,8%	-21,7%	-22,4%	-22,1%	-21,8%	-21,5%	-21,3%
Elsődleges egyenleg	1,6%	0,7%	0,6%	0,5%	0,7%	1,0%	1,3%	1,6%
Kamategyenleg	-3,7%	-3,8%	-3,2%	-2,9%	-2,9%	-2,9%	-2,8%	-2,8%
A központi alrendszer egyenlege	-2,1%	-3,1%	-2,6%	-2,4%	-2,2%	-1,8%	-1,5%	-1,2%
Önkormányzati alrendszer egyenlege	0,5%	2,5%	1,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ESA-híd a központi kormányzatban	-0,7%	-1,8%	-1,4%	-0,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
Kormányzati szektor egyenlege	-2,3%	-2,5%	-2,6%	-2,9%	-2,2%	-1,9%	-1,5%	-1,1%
Egyenlegcél (2015-ös konvergencia program szerint)	-2,7%	-2,7%	-2,6%	-2,4%	-2,0%	-1,7%	-1,6%	-1,6%
Eltérés	-0,4%	-0,2%	0,0%	0,5%	0,2%	0,2%	-0,1%	-0,5%
Szabad tartalék	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Intézkedési szükséglet a tartalékok zárolásán felül	0,0%	-0,2%	0,0%	0,4%	0,1%	0,1%	-0,2%	-0,6%

4. melléklet: a kormányzati szektor bruttó adósságának alakulása az alappályán

	2012	2013	2014	2015f	2016f	2017f	2018f	2019f
Központi kormányzat bruttó adóssága (Mrd forint)	21380	22650	24501	25045	25912	26645	27272	27767
Önkormányzati szektor adóssága (Mrd forint)	1034	435	24	38	52	66	81	96
Kormányzati szektor bruttó adóssága	22414	23085	24525	25083	25964	26711	27353	27863
Nominál GDP	28549	29846	31883	33101	34406	35975	37537	39101
Kormányzati szektor adósságrátája	78,5%	77,3%	76,9%	75,8%	75,5%	74,2%	72,9%	71,3%
Implicit kamatláb	4,82%	4,92%	4,37%	4,38%	3,91%	3,99%	3,90%	3,88%